Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM KARAR

FATMA ÜLKER AKKAYA BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2014/18979 Karar Tarihi : 22/2/2018

Başkan : Engin YILDIRIM

Üyeler : Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Recep KÖMÜRCÜ

Celal Mümtaz AKINCI

Recai AKYEL

Raportör : Ayhan KILIÇ

Başvurucu : Fatma ÜLKER AKKAYA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, 3600 olan emeklilik ek gösterge rakamının 2200 olarak düzeltilmesi neticesinde emeklilik aylığının azalması ve geriye yönelik olarak fazladan ödendiği belirtilen emeklilik aylıklarının iadesinin istenmesi nedeniyle mülkiyet hakkının; bu işleme karşı açılan davada yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmaması nedeniyle de adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

- 2. Başvuru, Şahin Akkaya tarafından 4/12/2014 tarihinde yapılmıştır.
- 3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
- 4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
- 5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
- 6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüş bildirmemiştir.
 - 7. Başvurucu Şahin Akkaya 10/10/2017 tarihinde vefat etmiştir.
- 8. Başvurucunun eşi Fatma Ülker Akkaya 10/12/2017 tarihinde kayda giren dilekçe ile başvuruya devam etmek istediğini bildirmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

- 9. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
 - 10. Başvurucu 1944 doğumlu olup İstanbul'da ikamet etmektedir.

- 11. Başvurucunun eşi Şahin Akkaya (bundan sonra Ş.A. biçiminde ifade edilecektir) yüksek mimar unvanına sahip olup Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinde (Banka) genel idare hizmetleri sınıfına dâhil uzman kadrosunda 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'na tabi olarak çalışmakta iken 14/10/1999 tarihli ve 4456 sayılı Türkiye Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin Kuruluşu Hakkında Kanun uyarınca 14/2/2000 tarihinde Emekli Sandığı ile ilişkilendirilmiş ve 1. derece 4. kademe teknik hizmetler sınıfına dâhil bir mimar gibi 3600 ek gösterge rakamı üzerinden Ş.A.nın intibakı yapılmıştır.
- 12. Ş.A. 22/10/2001 tarihinde Emekli Sandığına tabi olarak emekli olmuş ve kendisine 3600 ek gösterge rakamı üzerinden emekli aylığı bağlanmıştır.
- 13. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından 2/11/2009 tarihli işlemle Ş.A.nın 3600 olan ek gösterge rakamı 2200 şeklinde düzeltilmiştir. Düzeltme işleminde Ş.A.nın fiilen genel idare hizmetleri sınıfına dâhil kıdemli uzman kadrosunda görev yapmış olması dikkate alınmıştır. Ek gösterge rakamının 2200 olarak düzeltilmesi nedeniyle Ş.A.nın emekli aylığı azalmıştır.
- 14. SGK 4/11/2009 tarihli yazıyla, ek gösterge rakamının 2200 olarak düzeltildiğini ve geçmişe yönelik olarak (22/10/2001 ile 2/11/2009 tarihleri arasında) fazladan ödenen 16.439,25 TL'nin borç çıkarıldığını Ş.A.ya bildirmiştir. Anılan yazıda ayrıca üç ay içinde ödeme yapılmaması hâlinde üçüncü ayın dolduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte emekli aylığından her ay 1/4 oranında kesinti yapılmak suretiyle borcun tahsil edilmeye başlanacağı ihtar edilmiştir.
- 15. Ş.A. tarafından 10/12/2009 tarihinde Ankara 7. İdare Mahkemesinde ek göstergesinin 2200 olarak düzeltilmesi ile geçmişe yönelik borç çıkarılmasına ilişkin işlemin iptali ve maaşından tahsil edilen tutarların yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır. Mahkeme 30/9/2010 tarihli kararıyla davayı reddetmiştir. Kararın gerekçesinde Ş.A.nın fiilen kıdemli uzman kadrosunda görev yapması nedeniyle teknik hizmetler sınıfı kadrosu için belirlenen ek gösterge rakamından yararlanmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir. Gerekçede ayrıca Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun (İBK) 7/12/2007 tarihli kararına göre de ek gösterge rakamının öğrenim sonucu elde edilen unvana göre değil kadro unvanına göre belirlenmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.
- 16. Mahkeme kararı, Danıştay Onbirinci Dairesinin 16/9/2014 tarihli kararıyla onanmıştır. Nihai karar 17/11/2014 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.
 - 17. Ş.A. 4/12/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.
- 18. Bireysel başvuru dilekçesinde, başvurucunun eşinin maaşından 1/4 oranında kesinti yapılmaya başlandığı belirtilmektedir.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

19. 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36. maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir.

Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fülen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatistikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre tütün eksperi yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker, teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler Sınıfını teşkil eder."

- 20. 657 sayılı Kanun'un 43. maddesinin birinci fikrasının (B) bendinin ilgili bölümü şöyledir:
 - "B) Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu ek göstergeler, ilgililerin belirtilen sınıf ve görevlerde bulundukları sürece ödemelere esas alınıp, terfi bakımından kazanılmış hak sayılmaz. ..."

21. 657 sayılı Kanun'a ekli I sayılı Cetvel'in ilgili bölümü şöyledir:

UNVANI Derece 1/1/1994'den 1/1/1995'den İtibaren İtibaren Uygulanacak Ek Uygulanacak Ek Göstergeler Göstergeler I - GENEL İDARE 1 1900 2200 HİZMETLERİ SINIFI i) Bu sınıfa dahil olup da yukarıda savılanlar dısında kalanlardan.

II- TEKNİK HİZMETLER SINIFI	1	3200	3600
Kadroları bu sınıfa			
dahil olup, en az 4 yıl süreli			
yükseköğretim veren fakülte veya			
yüksekokullardan mezun olarak			
yürürlükteki hükümlere göre			
Yüksek Mühendis, Mühendis, Yüksek			
Mimar ve Mimar ile şehir plancısı ve			·
Bölge Plancısı			
unvanını almış olanlar			

22. İBK'nın 7/12/2007 tarihli kararının ilgili bölümü şöyledir:

"İçtihadın birleştirilmesi istemine konu olan kararlarda uyuşmazlığı, kimya mühendisi unvanına sahip olmakla beraber, teknik hizmetler sınıfında kimyager kadrosunda görev yapanların ek göstergelerinin tespitinde tahsil durumunun mu, yoksa kadro unvanının mı esas alınacağı, buna göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3'üncü maddesi ile eklenen (I) sayılı Cetvelin Teknik Hizmetler Sınıfı bölümünün (a) bendinde öngörülen (3600) ek gösterge rakamından mı, yoksa (b) bendinde öngörülen (3000) ek gösterge rakamından mı yararlandırılacağı hususu olusturmaktadır.

Bugün bir çok ülkede uygulanan personel sınıflandırma sistemleri, sınıflandırmaya personel ya da hizmet kavramlarından hangisinin esas alınacağına göre değişkenlik göstermektedir. Bu sistemlerden kadro sınıflandırmasında, hizmete ağırlık verilerek görev ve sorumluluklar esas alınmakta; personel sınıflandırılması sisteminde ise, ayırıma, personel veya iş esas alınmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile kamu personel rejimimize kazandırılan kadro kavramı, devlet örgüt yapısının oluşturulmasında, kamu hizmet ve faaliyetleri ile bunu yürütecek kamu işgücünün planlanmasında kullanılan hukuksal bir araçtır. Başka bir anlatımla kadro, memurun çalıştığı belli bir görev yerini ifade etmekte, memurun yapacağı iş, onun kadrosu ile ilişkili bulunmaktadır.

Kamu hizmetinin yürütümüne yönelik olan örgütü, kadrolar oluşturur. Örgütün kamu hizmetini yürütecek hizmet grupları ve bu hizmet grupları içerisinde yer alan unvanlar, kurum teşkilat şemasında gösterilir. Kişiyi örgütle kaynaştıran bir araç olarak kadro, ilgili kuruma, üstlendiği kamu

hizmetini yürütebilmek için ihtiyaç duyulan personeli istihdam etme imkanını sağlar. Bu nedenle bir kuruma tahsis edilecek kadrolar, o kurumun yerine getireceği görevlere göre tespit edilir. Bu bağlamda bir kurumun kadro cetveline bakılarak ne tür bir kamu hizmeti üstlendiğini, bu hizmet ve faaliyetlerin yöneldiği alanı, yerini ve etkinliğini saptamak mümkündür. Aynı zamanda kadro, personelin sayısının, niteliğinin, görev yerinin, unvanının, sınıf ve derecesinin, yükselmesinin, parasal ve özlük haklarının da genel olarak belirleyicisidir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 128'inci maddesinde, devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği ve memurların nitelik, atanma, ödev, yetki, hak ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiş, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda da memurların hizmet şartları, nitelikleri, hak ve yükümlülükleri ile parasal ve özlük hakları objektif kurallara bağlanarak hukuki statüleri belirlenmiştir. Bu bağlamda, Devlet personel rejimimiz ve bunun hukuki sujesi olan memurluk, statü hukukuna dayanmakta, kadroda bu hukukun ayrılmaz parçasını oluşturmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 33'üncü maddesi ile kanun koyucu, her kurumda çalıştırılacak personelin tamamı için görev yerlerinin belirtilerek kadro tespiti zorunluluğunu getirmiş, kadrosuz memur çalıştırılamayacağını kurala bağlamıştır. Yasada, hizmetin önemi, hizmet yerinin özellikleri ve yoğunluğu gibi kriterler esas alınmak suretiyle personel kadrolarının tespit edilmesi ve bu hizmetleri göreceklerin kendi sınıfları içindeki derece durumlarına uygun olmak kaydıyla o kadronun aylığını almaları amaçlanmıştır. Başka bir anlatımla, kadro kavramı, kişilerden soyutlanarak hizmete bağlanmış; hizmette, görevin niteliğine göre sınıflara ayrılmıştır.

Öte yandan, 657 sayılı Kanunun 43'üncü maddesinin gerekçesinde, Devlet memurlarına ödenecek aylıklar konusunda, mevcut barem sisteminden ayrılarak yeni bir sistem getirildiği hususuna yer verilmiş ve aylığın tespitinde hizmetin Devlet için taşıdığı değer, hizmetin riski, zorluğu ve şartları ile önem derecesinin belirleyici olacağı kabul edilmiştir. Yine aynı Kanunun 147'nci maddesinin gerekçesinde ise, aylık tabirinin, ister esas görev, ister vekalet görevi, ister ise ikinci görev şeklinde olsun, işgal edilen bir kadro karşılığında ay itibarıyla ödenen parayı ifade ettiği açıkça belirtilmiştir.

Buna göre aylık, memurlara esas görevleri dolayısıyla bir aylık hizmetleri karşılığında, görevin önemi, riski ve devlet için taşıdığı değer dikkate alınmak suretiyle belirlenerek ödenen parayı ifade etmektedir. Ek gösterge ve değişik adlar altında yapılan ödemeler ile aylık arasında niteliği itibarıyla bir farklılık bulunmakta, bunlar, aylık adı altında birleştirilebilecek; sebebi, amacı ve işlevi aynı olan parasal bir hakkın unsurlarını oluşturmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 43'üncü maddesinde, ek göstergelerin bir takım görevlerin önem ve niteliklerinden ötürü kabul edildiğini, memura yapılacak aylık ödemenin gösterge tablosundaki rakama bu ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle bulunacak gösterge rakamı üzerinden hesaplanacağını belirten hükümler, bunların kesinlikle göreve bağlı, sunulan hizmetin ve yapılan görevin karşılığı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda ek gösterge, kadro görevini yürüten personele verilen önemin göstergesi, yetki ve sorumluluğunun karşılığıdır. Yetki ve sorumluluk ise, eğitim sonucu elde edilen unvana göre değil, kadro unvanına bağlı olarak kullanılır.

Anılan Kanunun 33'üncü maddesinde ise, kadrosuz memur çalıştırılamayacağının hükme bağlandığı, ek göstergeden yararlanabilmek için cetvellerde karşılığı gösterilen kadroların birine atanmış ve bu görevi fiilen ifa ediyor olma şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerektiği, ayrıca 147'nci maddesinde de aylığın hizmetlerin karşılığında kadroya dayanılarak ay itibarıyla ödenen parayı ifade ettiği belirtilmiştir.

657 sayılı Kanunun 33'üncü ve 147'nci maddeleri gereğince mühendis kadrosuna atanmadan mühendisler için öngörülen ek göstergeden yararlanılamayacağı, bu düzenlemelerde görüldüğü üzere, bu Kanuna tabi kurumlarda görev yapan personelin ek göstergelerinin, kadro şartına bağlandığı, bu durumda ek göstergeden yararlanabilmek için salt unvana sahip olmanın yeterli olmadığı o unvana ilişkin görevde (kadroda) bulunmak gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla anılan hükümler dikkate alınmaksızın 657 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı ek gösterge cetveli tek dayanak alınmak suretiyle ek göstergenin unvana göre uygulanması gerektiği sonucuna varmak mümkün değildir. Kadro ve bunun karşılığı ödenen parayı ifade eden aylığın ve bunun bir parçasını oluşturan ek göstergenin, başka bir anlatımla memurun parasal haklarını düzenleyen kuralların, yorum yoluyla kapsamlarının genişletilmesi veya boşluklarının doldurulması mümkün değildir.

657 sayılı Kanunun 43'üncü maddesi, ek gösterge konusunda bu Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellere atıf yaptığından, ilgililere uygulanacak ek göstergenin tespitinde söz konusu cetvellerin yanında 43'üncü maddede yer alan düzenlemelerin de (unvana ilişkin görevde-kadroda bulunma koşulunun da) gözönünde bulundurulması gerekmektedir.

Buna göre, Devlet memurlarının fiilen görev yapmakta oldukları kadro unvanları için ek gösterge öngörülmesi halinde bundan yararlanacakları, kadro unvanında herhangi bir değişiklik olmadığı sürece mezuniyet diplomasında yer alan unvan, başka bir anlatımla tahsil durumu dikkate alınarak ek gösterge uygulamasından yararlanamayacakları sonucuna ulaşılmaktadır."

B. Uluslararası Hukuk

23. İlgili uluslararası hukuk için bkz. *Uğur Ziyaretli*, B. No: 2014/5724, 15/2/2017, §§ 28-31.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

24. Mahkemenin 22/2/2018 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Mülkiyet Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

- 25. Ş.A., emekliye ayrıldığı 22/10/2001 tarihine kadar Bankada fiilen mimar unvanıyla görev yaptığını ve teknik hizmetler sınıfına göre intibakı yapılarak unvanına uyan 3600 ek gösterge rakamı üzerinden sekiz yıl boyunca emekli aylığı aldığını belirtmiştir. Ş.A., Bankada görev yapan uzmanların teknik personel olduğunu ve fiilen teknik işlerde çalıştıklarını ifade etmiştir. Ş.A., SGK tarafından genel hizmetler sınıfında çalıştığının kabulüyle sekiz yıl sonra ek gösterge rakamının 2200 olarak değiştirilmesi ve geçmişe yönelik borç çıkarılması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
- 26. Ş.A., kıdemli uzman pozisyonunda görev yapan teknik kökenli mimar ve mühendislerin genel idare hizmetleri sınıfına dâhil oldukları yolundaki kabulün İBK'nın 7/12/2007 tarihli kararıyla oluştuğunu vurgulamış ve bu içtihadın geçmişe yürütülmesi sonucu adil yargılanma hakkının ihlal edildiği şikâyetinde bulunmuştur.

2. Değerlendirme

27. Anayasa'nın "Mülkiyet hakkı" kenar başlıklı 35. maddesi şöyledir:

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

28. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Ş.A.nın şikâyetlerinin özü, emekli maaşının ödenmesinde esas alınan ek gösterge rakamının geçmişe yönelik değiştirilmesi sebebiyle emekli aylığının azalması ve yeni ek gösterge rakamına göre geçmişte fazladan ödenen tutarların geri istenmesine yönelik olduğundan adil yargılanma hakkına ilişkin şikâyetlerin de mülkiyet hakkı kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

a. Emekli Aylığının Azaltılmasına İlişkin Şikâyet Yönünden

- 29. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 48. maddesinin (2) numaralı fikrasında açıkça dayanaktan yoksun başvuruların Anayasa Mahkemesince kabul edilemezliğine karar verilebileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda başvurucunun ihlal iddialarını kanıtlayamadığı, temel haklara yönelik bir müdahalenin olmadığı veya müdahalenin meşru olduğu açık olan başvurular ile karmaşık veya zorlama şikâyetlerden ibaret başvurular açıkça dayanaktan yoksun kabul edilebilir (*Hikmet Balabanoğlu*, B. No: 2012/1334, 17/9/2013, § 24).
- 30. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fikrasında "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir." denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır. Anayasa'nın anılan maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20).
- 31. Anayasa'nın 35. maddesinde düzenlenen mülkiyet hakkı; mevcut mal, mülk ve varlıkları koruyan bir güvencedir. Bir kişinin hâlihazırda sahibi olmadığı bir mülkün mülkiyetini kazanma hakkı, kişinin bu konudaki menfaati ne kadar güçlü olursa

olsun Anayasa'yla korunan mülkiyet kavramı içinde değildir. Bu hususun istisnası olarak belli durumlarda bir "ekonomik değer" veya icrası mümkün bir "alacağı" elde etmeye yönelik "meşru bir beklenti" Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı güvencesinden yararlanabilir. Meşru beklenti, makul bir şekilde ortaya konmuş icra edilebilir bir alacağın doğurduğu, ulusal mevzuatta belirli bir kanun hükmüne veya başarılı olma ihtimalinin yüksek olduğunu gösteren yerleşik bir yargı içtihadına dayanan, yeterli somutluğa sahip nitelikteki bir beklentidir. Temelsiz bir hak kazanma beklentisi veya sadece mülkiyet hakkı kapsamında ileri sürülebilir bir iddianın varlığı meşru beklentinin kabulü için yeterli değildir (*Kemal Yeler ve Ali Arslan Çelebi*, B. No: 2012/636, 15/4/2014, §§ 36, 37).

- 32. Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı, bireylere bir tür sosyal güvenlik ödemesi alma hakkı içermemekle beraber yürürlükteki mevzuatta, önceden prim ödeme şartıyla veya şartsız olarak sosyal yardım alma hakkı şeklinde bir ödeme yapılması öngörülmüş ise yargısal içtihatlara paralel olarak ilgili mevzuatın aradığı şartları yerine getiren bireyin mülkiyet hakkı kapsamına giren bir menfaatinin doğduğu kabul edilmelidir (*Hüseyin Remzi Polge*, B. No: 2013/2166, 25/6/2015, § 36).
- 33. Somut olayda Ş.A.nınemekli aylığı almaya hak kazandığı hususunda bir tereddüt bulunmamaktadır. İhtilaf konusu olan husus, Ş.A.nın emekli aylığının 3600 ek gösterge rakamı üzerinden mi yoksa 2200 ek gösterge rakamı üzerinden hesaplanacağına yöneliktir. 3600 ek gösterge rakamı üzerinden intibakı yapılarak Ş.A.ya bu rakama göre 22/10/2001 tarihinden itibaren emekli aylığı ödendiğinden 3600 ek gösterge rakamı üzerinden emekli aylığı ödenmesinin Ş.A. yönünden meşru beklenti teşkil ettiği sonucuna ulaşılmaktadır.
- 34. Anayasa'nın 35. maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkı; kişiye -başkasının hakkına zarar vermemek ve yasaların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla- sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma ve tasarruf etme, onun semerelerinden yararlanma olanağı veren bir haktır (*Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 32). Dolayısıyla malikin mülkünü kullanma, semerelerinden yararlanma ve mülkü üzerinde tasarruf etme yetkilerinden herhangi birinin sınırlanması mülkiyet hakkına müdahale teşkil eder (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, B. No: 2014/1546, 2/2/2017, § 53). Ayrıca "meşru beklenti" teşkil eden mülk edinme beklentilerini zedeleyici kamu işlem ve eylemleri de mülkiyet hakkına müdahale oluşturur (*Süleyman Oktay Uras ve Sevtap Uras*, B. No: 2014/11994, 9/3/2017, § 57).
- 35. Anayasa'nın mülkiyet hakkına müdahaleyle ilgili üç kural ihtiva ettiği görülmektedir. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fikrasında herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu belirtilmek suretiyle "mülkten barışçıl yararlanma hakkı" na yer verilmiş, ikinci fikrasında da mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahalenin çerçevesi belirlenmiştir. "Mülkten yoksun bırakma" ve "mülkiyetin kontrolü", mülkiyet hakkına müdahalenin özel biçimleridir. Mülkten yoksun bırakma şeklindeki müdahalede mülkiyetin kaybı söz konusudur. Mülkiyetin kullanımının kontrolünde ise mülkiyet kaybedilmemekte ancak mülkiyet hakkının malike tanıdığı yetkilerin kullanım biçimi, toplum yararı gözetilerek belirlenmekte veya sınırlandırılmaktadır. Mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahale türü olup mülkten yoksun bırakma ve mülkiyetin kullanımının kontrolü mahiyetinde olmayan her türlü müdahalenin mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahale kapsamında ele alınması gerekmektedir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, §§ 55-58).

- 36. Müteveffa başvurucu yönünden meşru beklenti oluşturduğu tespit edilen 3600 ek gösterge rakamının 2200 olarak değiştirilmesi ve bunun sonucu olarak emekli aylığının azalması mülkiyet hakkına müdahale teşkil etmektedir. Meşru beklenti oluşturan, 3600 ek gösterge rakamı üzerinden hesaplanan emekli aylığının azaltılması mülke erişimin engellenmesi mahiyeti taşımakta ve bu durumun mülkiyetten barışçıl yararlanma hakkına müdahale kapsamında incelenmesi gerekmektedir.
- 37. Mülkiyet hakkı mutlak olmayıp bu hakkın sınırlandırılması mümkündür. Ancak Anayasa'nın 13. ve 35. maddeleri uyarınca mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, § 62).
- 38. Ş.A.nın mülkiyet hakkına müdahale teşkil eden ek gösterge rakamının değiştirilmesi işlemi, 657 sayılı Kanun'un 43. maddesinin birinci fikrasının (B) bendine dayandırılmıştır. Anılan kural uyarınca 657 sayılı Kanun'a tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıklarının hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu Kanun'a ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanması gerekmektedir. Kanun'a ekli I sayılı Cetvel'de, genel idare sınıfına dâhil olup Cetvel'de özel olarak sayılanlar dışında kalanlardan 1. derecede bulunanların ek gösterge rakamı 2200 olarak gösterilmektedir.
- Somut olayda müteveffa başvurucunun 3600 olan ek gösterge rakamı, genel idari hizmetler sınıfına dâhil uzman kadrosunda görev yaptığı gerekçesiyle 2200 olarak değiştirilmiş ve buna bağlı olarak emekli aylığı azaltılmıştır. Müteveffa başvurucu ise fiilen yerine getirdiği görevin teknik bir hizmet olan mimarlık mühendislik olduğunu, emekli aylığının teknik hizmetler sınıfına uyan ek gösterge rakamı üzerinden hesaplanması gerektiğini ileri sürmüştür. İBK'nın 7/12/2007 tarihli kararıyla Danıstav Onbirinci Dairesi ile İdari Dava Daireleri Kurulu arasındaki görüş avrılığı giderilmiş ve bu husustaki içtihat, ek gösterge rakamının öğrenim sonucu elde edilen unvana göre değil işgal edilen kadro unvanına göre yapılacağı yönünde birleştirilmiştir. Mahkeme tarafından da bu içtihat doğrultusunda karar verilmiş ve başvurucunun ek gösterge rakamının değiştirilmesi yolundaki idari islem hukuka uygun bulunmuştur. Müteveffa başvurucu İBK kararının geriye yürütüldüğünü ileri sürmekte ise de içtihadın birleştirilmesi bir kanun hükmüne ilişkin var olan yorum farlılıklarının giderilerek tek bir yorumun geçerli kılınmasına yönelik olup İBK kararıyla yeni bir kural ihdas edilmemektedir. İçtihat üretme konumunda bulunan yargı organlarının herhangi bir kanun hükmüne ilişkin yorumlarının derdest olan tüm uyusmazlıklara uygulanması işin doğası gereğidir. Bu nedenle İBK kararıyla birleştirilen içtihadın derdest olan uyuşmazlıklara uygulanmış olmasının kuralın geriye yürütülmesi biçiminde vorumlanması mümkün değildir. Sonuç olarak müdahalenin yasal dayanağının bulunduğu kanaatine varılmaktadır.
- 40. Ş.A.nın emekli aylığının azaltılmasının temelinde yatan amaç, sosyal güvenlik sisteminin korunması ve devamlılığının sağlanmasıdır. Bu amacın kamu yararına dönük olduğu açıktır. Bu nedenle müdahalenin sosyal güvenlik sisteminin devamlılığını ve sınırlı kamusal kaynakların doğru şekilde harcanmasını gözeten meşru bir amacının bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır.
- 41. Öte yandan genel idare hizmetleri sınıfında uzman kadrosunda çalıştığı hâlde sehven teknik hizmetler sınıfı üzerinden intibakı yapılan Ş.A.nın ek gösterge rakamının da buna göre düzeltilmesi -emekli aylığı alma hakkının devam ettiği de gözetildiğinde- Ş.A.ya aşırı ve katlanılamaz bir külfet yüklememektedir. Bu nedenle

Ş.A.nın emekli aylığının geleceğe yönelik olarak azaltılması suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülü olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik açık bir ihlalin bulunmadığı kanaatine varılmaktadır.

- 42. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.
- b. Geçmişe Yönelik Borç Çıkarılmasına İlişkin Şikâyet Yönünden

i. Kabul Edilebilirlik Yönünden

43. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan geçmişe yönelik borç çıkarılması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

ii. Esas Yönünden

(1) Mülkün Varlığı

44. Somut olayda, SGK tarafından Ş.A.ya 22/10/2001 ile 2/11/2009 tarihleri arasında fazladan ödenen 16.439,25 TL emekli aylığının iadesi istenmektedir. Emekli aylıkları Ş.A.ya ödenmekle Ş.A.nın mevcut mal varlığı hâline gelmiştir. Bu nedenle bunların geri istenmesine yönelik işlemin de Anayasa'nın 35. maddesi bağlamında mülk teşkil ettiğinin kabulü gerekir.

(2) Müdahalenin Varlığı ve Türü

- 45. Müteveffa başvurucuya ödenmek suretiyle müteveffanın mevcut mal varlığına dâhil olan emekli aylıklarının iadesi yolunda işlem tesis edilmesinin mülkiyet hakkına müdahale teşkil ettiği açıktır.
- 46. Ş.A.nın ek gösterge rakamının 2200 olarak düzeltilmesi ve bu rakama göre geçmişte fazla ödendiği tespit edilen emekli aylıklarının iadesi yolunda işlem tesis edilmesi sosyal güvenlik sisteminin devamlılığının ve kontrolünün sağlanması amacına yöneliktir. Dolayısıyla fazladan ödenen emekli aylıklarının iadesinin istenmesi suretiyle Ş.A.nın mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin mülkiyetin kullanılmasının düzenlenmesi şeklindeki üçüncü kural çerçevesinde incelenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

(3) Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

(a) Kanunilik

47. Emekli aylığının azaltılması suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin kanuni dayanağına ilişkin olarak yukarıda yapılan açıklamalar aynen geçerlidir (bkz. §§ 38, 39).

(b) Meşru Amaç

48. Müdahalenin meşru amacına ilişkin olarak yukarıda yapılan açıklamalar aynen geçerlidir (bkz. § 40).

(c) Ölçülülük

(i) Genel İlkeler

49. Ölçülülük ilkesi "elverişlilik", "gereklilik" ve "orantılılık" olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. "Elverişlilik" öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, "gereklilik" ulaşılmak istenen amaçı

bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmasının mümkün olmamasını, "orantılılık" ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir (AYM, E.2011/111, K.2012/56, 11/4/2012; E.2012/102, K.2012/207, 27/12/2012; E.2012/149, K.2013/63, 22/5/2013; E.2014/176, K.2015/53, 27/5/2015; E.2015/43, K.2016/37, 5/5/2016; E.2016/13, K.2016/127, 22/6/2016; Mehmet Akdoğan ve diğerleri, § 38).

- 50. Hukuka aykırı ödemelerin tahsiline ilişkin uyuşmazlıklarda mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin ölçülülüğünün değerlendirilebilmesi için başvurucuya kanuna aykırı olarak ödeme yapılması biçiminde ortaya çıkan sonuca tarafların katkı derecelerine de bakılması gerekmektedir. Bu bağlamda tarafların yasal yükümlülüklerinin neler olduğu, bunların yerine getirilmesinde ihmalkârlık gösterilip gösterilmediği ve ihmalin varlığının tespiti hâlinde bunun hukuka aykırı sonucun doğmasında bir etkisinin bulunup bulunmadığı da gözönünde bulundurulmalıdır (*Uğur Ziyaretli*, § 65).
- 51. Öte yandan idarenin "iyi yönetişim" ilkesine uygun hareket etme yükümlülüğü bulunmaktadır. "İyi yönetişim" ilkesi, kamu yararı kapsamında bir konu söz konusu olduğunda kamu otoritelerinin uygun zamanda, uygun yöntemle ve her şeyden önce tutarlı olarak hareket etmelerini gerektirir (*Kenan Yıldırım ve Turan Yıldırım*, B. No 2013/711, 3/4/2014, § 68).
- 52. İdarenin hatalı işleminden kaynaklanan mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin ölçülü olup olmadığının tespitinde idarenin hatalı işlemi karşısındaki tutumunun yanında işlemin fark edilmesinde geçen süre, hatalı işlem nedeniyle ödenen paranın tahsil edilmesindeki yöntem, alacağa kanuni faiz uygulanması gibi yaptırımların öngörülüp görülmediği önem arz etmektedir (*Tevfik Baltacı*, B. No: 2013/8074, 9/3/2016, § 71).
- 53. Sosyal adaletin gereği olarak idarenin tesis ettiği hatalı işlemi somut olayın koşullarına göre geri alabileceği veya belli durumlarda kaldırabileceği hususunda kuşku yoktur. Bu tespit hatalı idari işlemden kaynaklanan sosyal güvenlik ödemeleri için de geçerlidir. Aksi durum kişilerin sebepsiz zenginleşmesine yol açabileceği gibi sosyal güvenlik fonlarına katkıda bulundukları hâlde kanunlardaki koşulları sağlamadıkları gerekçesiyle ödemelerden mahrum kalan kimseler yönünden adil olmayan sonuçlar doğurabilir. Bu durum, sınırlı kamu kaynaklarının uygun olmayan yöntemlerle dağıtımına cevaz verilmesi anlamına gelebileceğinden kamu yararı ile örtüşmez (Tevfik Baltacı, § 74).

(ii) İlkelerin Olaya Uygulanması

- 54. Olayda idari hizmetler sınıfına dâhil uzman kadrosunda görev yapan Ş.A.nın mezuniyet unvanının mimarlık olduğu gözetilerek teknik hizmetler sınıfına dâhil olan mimar kadrosuna göre 3600 ek gösterge rakamı üzerinden 14/2/2000 tarihinde intibakı yapılmıştır. 22/10/2001 tarihinde Emekli Sandığına tabi olarak emekli olan Ş.A.ya 3600 ek gösterge rakamı üzerinden emekli aylığı bağlanmış ve 2/11/2009 tarihine kadar bu ek gösterge rakamına göre emekli aylığı ödenmesine devam edilmiştir. Ancak SGK tarafından 2/11/2009 tarihli işlemle, Ş.A.nın ek gösterge rakamı fiilen görev yaptığı sınıfı ve kadrosuna uygun olarak 2200 şeklinde düzeltilmiş ve buna göre geçmiş dönemde fazladan ödenen tutarların iadesi yolunda işlem tesis edilmiştir.
- 55. İntibak işlemi idare tarafından yapılmış olup Ş.A.nın fiilen genel idare hizmetleri sınıfına dâhil uzman kadrosunda görev yaptığı hususu kamu makamlarınca

bilinmektedir. Ş.A.nın görev yaptığı sınıf ve kadroya ilişkin olarak kamu makamlarını yanıltması söz konusu değildir. Ş.A.nın intibakının fiilen görev yaptığı kadro yerine mezuniyet unvanı esas alınarak yapılması idarenin yasal düzenlemeleri hatalı yorumlamasından kaynaklanmıştır. Bu nedenle hatalı ödeme nedeniyle Ş.A.ya herhangi bir kusur atfedilmesi mümkün değildir.

- 56. Öte yandan intibak işleminin hatalı yapıldığının tespit edilmesinde geçen yaklaşık sekiz yıllık süre oldukça uzundur. Bu süre boyunca Ş.A.nın intibak işleminin düzeltilmesi hususunda Banka ile SGK arasında herhangi bir iletişimin kurulmadığı gözlemlenmiştir. Ayrıca Ş.A.nın durumunu tespit etmek için derin bir araştırmaya ihtiyaç duyulmayacağı da açıktır. Bu durum, idari işlev gören ayrı hukuksal statülere bağlı değişik kurum ve kuruluşların bir bütün oluşturduğunu ifade eden idarenin bütünlüğü ilkesi ile bağdaşmamaktadır.
- 57. Hatalı intibak yapılmasındaki bütün kusur kamu makamlarına ait olsa da idarece yersiz ödendiği tespit edilen anapara tutarının iadesinin talep edilebileceği hususunda kuşku bulunmamaktadır. Aksi durumun belirtildiği üzere (bkz. § 53) başvurucunun sebepsiz zenginleşmesine yol açabileceği ve sosyal adaletle bağdaşmayacağı açıktır. Buna karşın alacağın başvurucudan tahsilindeki yöntem önem arz etmektedir. Anayasa Mahkemesi, daha önce benzer konuda verdiği *Tevfik Baltacı* ve *Uğur Ziyaretli* kararlarında başvurucuların anaparanın yanında faiz ödemekle de yükümlü kılınmış olmalarının kusurlu davranışlarıyla orantısız bir külfet yüklenmeleri sonucunu doğurduğunu belirterek müdahalenin ölçülü olmadığı kanaatine ulaşmıştır (*Tevfik Baltacı*, § 79; *Uğur Ziyaretli*, § 76).
- 58. Somut olayda dava konusu idari işlemle iadesi istenen 16.439,25 TL'nin sadece anaparadan oluştuğu ve faiz içermediği anlaşılmıştır. Bununla birlikte anılan idari işlemde 16.439,25 TL olan anaparanın üç ay içinde ödenmesi istenmiş ve üç ay içinde ödeme yapılmaması hâlinde üçüncü ayın dolduğu tarihten itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte emekli aylığından her ay 1/4 oranında kesinti yapılmak suretiyle borcun tahsil edilmeye başlanacağı Ş.A.ya ihtar edilmiştir. İdarenin hatalı intibak işlemi sebebiyle sekiz yıllık sürede ve aylık olarak Ş.A.ya yersiz ödenen tutarların toplu bir şekilde üç ay içinde iadesinin istenmesi -hiçbir kusurunun bulunmadığı da gözetildiğinde- Ş.A.ya aşırı bir külfet yüklemektedir. Emekli aylığının sosyal bir ödeme olduğu hususu da dikkate alındığında yersiz yapılan ödemelerin iade edilebilmesi için Ş.A.nın ekonomik anlamda dara düşmesini önleyecek şekilde bir takvime bağlanması, kamu yararı ile bireysel yarar arasında denge kurulması bakımından gereklidir.
- 59. Esasen idare tarafından emekli aylığından her ay 1/4 oranında kesinti yapılmak suretiyle tahsil seçeneği de Ş.A.ya sunulmuştur. Yersiz ödenen tutarların aylığından 1/4 oranında kesinti yapılmak suretiyle geri ödenmesi Ş.A.nın menfaatlerinin de korunması bakımından uygun bir yöntem olarak görülebilir. Ancak üç ay içinde toptan ödemenin alternatifi olarak sunulan bu seçeneğin tercih edilmesi durumunda ayrıca faiz de tahsil edilmesi öngörülmüştür. Ş.A.nın menfaatleri ile kamu yararı arasında makul denge kurulmasında önemli bir işlev gördüğü tespit edilen emekli aylığından 1/4 oranında kesinti yapılmak suretiyle ödeme durumunda Ş.A.dan ayrıca faiz de tahsil edilmesinin öngörülmüş olması menfaatler dengesini Ş.A. aleyhine bozmuş ve mülkiyet hakkına yapılan müdahaleyi ölçüsüz kılmıştır.
- 60. Açıklanan gerekçelerle faiz yönünden Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

61. Ş.A., yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

62. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

- 63. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin idari yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Selahattin Akyıl*, B. No: 2012/1198, 7/11/2013, §§ 45, 47).
- 64. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin idari yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurucunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Selahattin Akyıl*, § 41).
- 65. Anılan ilkeler ve Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında somut olaydaki yaklaşık 4 yıl 9 ay 6 günlük yargılama süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.
- 66. Açıklanan gereçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

- $\,$ 67. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fikraları şöyledir:
 - "(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...
 - (2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."
- 68. Ş.A., ihlalin tespiti ile yargılamanın yenilenmesine ve 20.000 TL manevi tazminat ödenmesine hükmedilmesi talebinde bulunmuştur.

- 69. Somut olayda makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.
- 70. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvurucuya miras hissesi gözetilerek net 2.700 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.
- 71. Geçmişe yönelik borç çıkarılması şikâyeti yönünden başvurucunun mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.
- 72. Mülkiyet hakkının ihlalinin sonuçlarının giderilebilmesi için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunduğundan kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere Ankara 7. İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmesi gerekir.
- 73. Dosyadaki belgelerden Ş.A.nın 206,10 TL harç ödediği ve ayrıca kendisini avukatla temsil ettirdiği anlaşılmaktadır. Ş.A.nın ölümüyle Av. M.S. ile olan vekâlet ilişkisi sona ermiş olsa da bireysel başvurunun avukat aracılığıyla yapılmış olması sebebiyle, bakılan başvuruda başvurucu lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Buna göre 206,10 TL harç ve 1.980 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.186,10 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

- A. 1. Emekli aylığının azaltılmasına yönelik şikâyet yönünden mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,
- 2. Geçmişe yönelik borç çıkarılmasına dair şikâyet yönünden mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,
- 3. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA.
- B. 1. Geçmişe yönelik borç çıkarılmasına dair şikâyet yönünden Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE.
- 2. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,
- C. Mülkiyet hakkının ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın Ankara 7. İdare Mahkemesine (E.2009/1832) GÖNDERİLMESİNE,
 - D. Başvurucuya net 2.700 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE,
- E. 206,10 TL harç ve 1.980 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.186,10 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,
- F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

- G. Kararın bir örneğinin Türkiye Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Kurumuna GÖNDERİLMESİNE,
- H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 22/2/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Engin YILDIRIM

Üye Osman Alifeyyaz PAKSÜT Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Üye Celal Mümtaz AKINCI

Üye Recai AKYEL